

ЙОРДАН ЙОВКОВ

ВЪЛЧИЦАТА

chitanka.info

Преди още вълчицата, за която се мислеше, че се увълчила в нивите, да почне да прави пакости, Петър овчарят беше я виждал и знаеше, че се навърта из тъдявашните места. Само че, както се вижда, по рано тя се беше задоволявала с дивеча, който можеше да си хване, или, за да не обръща внимание на себе си, отиваше по плячка надалеч. Сега вече, настървена и дръзка, може би защото кърмеше, тя нападнаше и тукашния добитък, правеше често такива големи пакости, че можеше да се помнсли, че вълците са цяла глутница.

— Отваряй си очите, момче — казваше Петър овчарят на Давидка, по-младия овчар в чифлика. — Отваряй си очите, ако не искаш някой ден да си додеш без овце Вълка, момче, е лоша гад: едно изяде, сто ще удуши...

Давидко слагаше хляба във вулията си и се подсмиваше.

— Обръщай се и попоглеждай. Пази се. Гледай по-много на таз страна, накъдето духа вятъра — вълка, мойто момче, под вятъра дохожда. Тъй да знаеш... Какво се смееш? — разсърди се отведнаж Петър овчарят. — Когато ти разправам за вълк, да слушаш. Какъв ми си овчар ти...

— Какво бе, дядо Петре, какво си ме заял — разсърди се на свой ред Давидко. — Не ме е страх мене от вълка, ей! Какво е вълка? — Куче. Не искам да го зная.

Петър овчарят се извърна като ударен, загледа Давидка, кипна. И докато вземе да го хока, очите муго измерваха от глава до пети. И ето, под белите му вежди засвятка нещо весело, той взе да се усмихва: израснал беше Давидко като върлина, висок, плешест, с дълги крака, с дълги ръце. Имаше снага на някой великан, а лицето му беше си останало голобрадо, момчешко. Право казва Давидко-помисли си Петър овчарят — Какво ще му прави вълк на таз боримечка?

— И куче да бъде вълка, Давидко — поде примирително Петър овчарят, — ти пак се пооглеждай. Гад е туй, вярв няма А пък, дето казват, че вълчицата се била увълчила в нивите, не вярвам Там е тя, там — в гората. Истина, гората е на пег-шест часа оттука, ама колко път е то за един вълк — нищо работа.

Той измери пак с очи високия ръст на Давидка и продължи:

— Юнак си, Давидко, юнак си ти. Таз вълчица аз я зная още от зимъс. Още зимъс я видях. Гледам на снега: три стъпки и една рязка, три стъпки и една рязка...

— Каква рязка — попита Давидко.

— Таз вълчица куцаше тогаз. Болният и крак не можеше да стъпи, а само придрасква снега.

— Тя и сега понакуцва — каза Давидко. — Аз я видях как понакуцва.

Давидко нарами вулията си, взе кривака си и излезе.

— Та ти се оглеждай, оглеждай се! — викна след него Петър овчарят.

Давидко се надсмиваше на Петра овчаря, но като останеше сам в къра, особено когато нямаше месечина и биваше тъмно, той често си спомняше за вълка. Тогаз той събираше стадото си на гъсто, звънците зазвъняваха високо, овцете вървяха отпреде му като войска. Давидко викаше с висок глас кучетата си, както правят овчарите, и без да има нужда, стреляше с револвера си.

Тия дни овчарите говореха само за вълчицата и всеки разказа каквото знаеше. Излезе, че вълчицата беше останала от оная глутница, която беше се появила тая зима надолу по селата. Тогаз по едно време беше станало опасно да се излезе на път, защото в глутницата една вълчица се бесуваше (може да е била тая същата), а знае се, че щом вълчицата се хвърли на нещо — дивеч, добитък или дори човек, — нататък с най-страшна стръв се нахвърля и цялата глутница.

Доста време вълците се скитаха сред виелиците из полето и никакви други стъпки нямаше по снега, освен техните. Кървавите им нападения дотегнаха най-после на селяните, излезе хайка да ги прогони. Тогаз един вълк започна да се мярка по тъдявашните места. Той беше куц отначало, както беше го виждал и Петър овчарят. Нямаше никакво съмнение, че тоя вълк не е бил никой друг, а тая вълчица. Тя е била ранена през време на хайката и тук се е спасила. Сега нивите бяха изкласили и тя можеше да се скрие навсякъде.

— Тя беше, тя се свърши — посрещна веднаж Петър овчарят Давидка. — Онези двамага ловци от Сърнено, Енчевите братя, нали ги знаеш? Те намерили де се крие вълчицата, взели и вълчетата. Три. Донесли ги в село.

— Лъжеш ме — каза Давидко.

— Какво ще те лъжа, донесли ги. Сега вардели да убият и нея, вълчицата. Те са големи ловци, тез Енчевите. Те ще и видят сметката.

Но тъкмо сега, когато най-много приказваха за нея, вълчицата като че потъна в земята. Енчевите братя, ловците, я дебнеха, но не можаха да я видят нито веднаж. Никой нищо не знаеше за нея. След като и бяха взели вълчетата, тя като че се уплаши и забягна. Само някои селяни, които бяха ходили на воденица и минали край Имаретската гора, разправяха, че чули да вие вълк навътре в гората.

Така се мина пет-шест дни и повече. Изведнаж вълчицата се обади и по един страшен начин даде да се разбере, че е тука. Близо до гората, в една кошара, от седемдесет и няколко кози половината бяха издавени Много добитък също тъй беше изпохапан и трябваше да се заколи. Но най-страшното стана една нощ в Сърнено, гдето бяха занесени вълчетата: нещо влиза в селото, дига се олелия, кучета лаят, квичат, изплашеният добитък реве. Нещо ходи от двор в двор, но никой не смее да се подаде навън. Енчевите братя, ловците, тая нощ липсваха от село. Само един по-сърчен селянин се осмелил да погледне из прозореца и на светлината видял вълчицата: тънка, дълга, с напращели бозки, раздъхтяна от умора, с увиснал език.

Както казваха, нямаше къща в селото, в която да не е удушено някое добиче. Като че беше преминала по добитъка чума. Петър овчарят стана изведнаж много загрижен.

— Е, Давидко, видя ли, Давидко? — говореше той. — Вълка бил куче, а? Видя ли какво направи вълка в Сърнено! Брей! Опичай си ума, че ще останем без овце. Ако ни налети...

— Нека доде — смееше се Давидко, — нека доде...

Вълкът като че го чу и дойде. Една вечер, на стъмняване, вълчицата се нахвърля неочаквано на стадото и грабна една овца — грабна я пред очите на Давидка. И как я носеше! Като я беше захапала за шията, тя в същото време я беше преметнала назад на гърба си и тъй я носеше! Давидко извика — кучетата бяха останали нейде назад, — дигна кривака, но овцете пак се урнаха, подплашени, той помисли, че и други вълци има, а в туй време вълчицата се изгуби в тъмнината с овцата. На другия ден на това място беше останало само малко вълна.

Давидко стана навъсен, мълчалив. Петър овчарят не смееше да го закачи. И макар да беше все нащрек и да се пазеше, вълчицата пак доде. И, нещо много чудно за него и за силата му — той пак се обърка и трябваше само да гледа — сега имаше месечина — как вълчицата отмъкна овцата. Сега тя беше я хванала със зъбите си отпред за рамото

и я буташе да търчи, а отзад я удряше с опашката си, както би я удрял овчарят с кривака си, ако я караше той. И тоя път вълчицата разкъса и изяде овцата, щом се поотдалечи и скри в тъмнината — на двеста-триста крачки от стадото.

След тая случка Давидко беше като в треска. С висок глас той разправяше на Петра овчаря кое как беше станало, оправдаваше се, обясняваше се кое беше му побъркало да се разправи с вълчицата с кривака. Гласът му беше тънък и креслив като на дете и не отговаряше на голямото му тяло. После Давидко млъкваше, подпираше с ръка голобродото си лице, замисляше се и очите му все бяха насълзени.

В това време вълчицата се отдалечаваше от чифлика и продължаваше другаде пакостите си. Енчевите братя все я причакваха по легловищата и, но все се случваше тъй, че тя дохождаше там, гдето те не бяха. Навътре в гората те откриваха други скривалища, които порано не знаеха, гдето вълчицата се беше спотайвала някога с вълчетата си. Тук те намираха или глава, пли крак от прясно убито животно. Те си стояха небутнати, кървави още, накацани от мухи.

Понякога вълчицата обикаляше близодо чифлика, промъкваше се между стадата — това отпосле се узнаваше, — минаваше покрай крави, които пасяха с телетата си, на пътя и беше се изпречвал зле пазен добитък, но тя заминаваше, без да закачи някое животно. Но че беше тука, то се разбираше: нощем надалеч в полето, в тъмнинага, се чуваше да вие. Могъщ, страшен беше тоя вой, но изведнаж се прекъсваше, ставаше слаб, хрипкав и или секваше рязко като въздишка, или се проточваше жаловито, скръбно, сякаш зовеше някого...

Една сутрин, един-два часа преди да се съмне, Давидко спря овцете си край един път и тъй като те бяха се напасли, налягаха. Зорницата беше изгряла, а малко след нея и месецът — жълт, нацърбен. Давидко не си легна, а минаваше ту от едната страна, ту от другата страна на стадото. Изведнаж овцете се подплашиха, разделиха се надве и на опразненото място, на самия път, се показа вълчицата. Тя стоеше на пътя, като че нямаше намерение да напада овцете, а пък беше тръгнала нанякъде. Това трая само миг. Давидко извика — колко див, нечовешки беше гласът му! — дигна кривака си, но не можа да удари: като котка вълчицата скочи оггоре му, увисна на гърдите му,

захапа го, закъса дрехите му. Давидко пусна кривака, посниши се и хвана с две ръце вълчицата...

* * *

Съмна се. Слънцето подскочи високо — и всичко беше се свършило: пръснатите овце бяха събрани. Давидко, изпохапан, изпоранен, цял в кърви, беше занесен в болницата, а вълчицата, просната на цялата си дължина, лежеше мъртва на тревата. Бяха се насъбрали много селяни, идеха още.

— Давидко ми разправи мене — говореше Петър овчарят, възгордян, но развълнуван. — Страшно нещо... Че как мислите вий, лесно ли е да се бориш с вълк само с голи ръце? Изпояде ме, казва, ей тъй сгъвах лакета си и го пъхах в устата и да ме хапе, тъй, казва, по не ме болеше... Як звяр...

Петър овчарят позамълчава и поглежда вълчицата. Очите и са отворени и гледат към полето. Петър овчарят си спомня да е чувал, че когато някой име нещо свидно на тоя свят, умира с отворени очи. Той само си помисля това, но не го казва и продължава:

— Як звяр, не се надвива лесно. Сума време се боричкали. Кога Давидко отгоре, кога вълчицата. Па как се докарва, та скача отгоре и, възсяда я, хваща я с едната ръка, а с другата изважда ножа и удря, удря... И каква корава душа — откопчва се и иска да бяга. Грабва тогаз Давидко кривака и я довърши с него...

Петър овчарят поглежда вълчицата, плюе, иска да я ритне с крак, но очите му срещат пак погледа на мъртвите и изцъклени очи и това го смущава.

— Виж я как гледа — казва той, — умряла с отворени очи...

Наоколо селяните пак захващат да викат, да гълчат.

Издание:

Йордан Йовков, „Събрани съчинения в шест тома“, Том трети; „Български писател“, С. 1977. Под общата редакцията на Симеон Султанов.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.